

יוצא לאור לפרשת משפטים ה'תשפ"ו
(מספר 18)

מפרי' — אוצר החסידים — ליובאוויטש

לקוטי שיחות

מכבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל שליט"א

שניאורסאהן

מליובאוויטש

בעניני גאולה ומשיח

יוצא לאור על ידי מערכת
"אוצר החסידים"

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות חמשים ושתים לבריאה
ה' תהא שנת נפלאות בכל
שנת הצד"ק לכ"ק אדמו"ר שליט"א

מפתח ותוכן

פרשת משפטים

א. התחלת קיום היעוד "וכתתו חרבותם לאתים" 3

בערב שבת זו נפגשו שני ראשי המעצמות וחליטו על שלום ופירוק הנשק והפיכת "חרבות לאתים" ועזרה לאנושות - ההוראה מזה, הקשר לפעולת נשיא דורנו במדינה זו, הקשר לשבת זו, בסמיכות ליום ההילולא; הקשר לפ' משפטים; כל זה מורה על התחלת קיום יעודי הגאולה, כהמשך להפס"ד שכבר הגיע זמן הגאולה; הקשר לסדר נזיקין שיש בו ג' בבות כנגד ג' הגליות; הקשר לחודש אדר; ההוראה - להוסיף בעניני גאולה

הוספה / בשורת הגאולה

ב. משיחות ש"פ משפטים, פ' שקלים, מבה"ח אדר ה'תנשא" 19

המינוי דמשיח כבר הי', וצ"ל רק קבלת מלכותו ע"י העם

ג. משיחות ש"פ משפטים, ז"ך שבט, מבה"ח אדר א' ה'תשנ"ב 3

כבר נשלמו מעשינו ועבודתינו דמשך זמן הגלות, ומוכנים כבר לקבלת פני משיח; נמצאים ב"זמן השיא" ("די העכסטע צייט") של ביאת משיח צדקנו, "הנה זה (מלך המשיח) בא"; רואים כבר התחלת פעולתו של מלך המשיח על העמים; כבר התחיל קיום היעוד וכתתו חרבותם לאתים גו', העולם כולו נעשה ראוי ומוכשר – ביאור הדברים בפרטיות; כבר נסתיימה ונגמרה כל העבודה של דורנו זה במשך מ"ב שנים וכבר מוכנים ועומדים להכניסה לארץ בגאולה האמיתית והשלימה; הגיע זמן הגאולה; גודל הצורך להוסיף בהענינים המביאים את הגאולה בפועל תיכף ומיד: פרטי הדינים בין אדם לחבירו מתוך שלום, צדקה וגמ"ח, השתתפות בבנין והרחבת בתי-כנסיות ובתי-מדרשות, בנין מקדש הפרטי שבכאור"א מישראל בלבו פנימה ובביתו ובחדרו; נשיא דורנו משיח צדקנו; משיח – מנחם שמו; מ"ד ממש

Reprinted with permission of:
"Vaad L'Hafotzas Sichos"

by:

Moshiach Awareness Center,
a Project of:

Enlightenment For The Blind, Inc.
602 North Orange Drive.
Los Angeles, CA 90036

Tel.: (323) 934-7095

Fax: (323) 934-7092

<http://www.torah4blind.org>
e-mail: yys@torah4blind.org

Rabbi Yosef Y. Shagalov,
Executive Director

Printed in the U.S.A.

משפטים

התחלת קיום היעוד "וכתתו חרבותם לאיתים"

נאומו של נשיא מדינה זו לאומה כולה (באור ליום הרביעי, "קמי שבתא"⁴, התחלת ערב שבת זה⁵), שבו הודיע והכריז על פעולותיו בצמצום וביטול כלי נשק, וניצול הכספים (שלא ינתנו לרכישת כלי נשק) כדי להוסיף בעניני הכלכלה של בני המדינה - הכרזה שאושרה ע"י "בית הנבחרים", שבו נקבעים חוקי המדינה שיש להם תוקף ע"פ תורה ("דינא דמלכותא דינא"⁶).

ויש להתבונן בהלימוד וההוראה ממאורע זה, וגם בפרטי הענינים דהמאורע - מקומו וזמנו, כולל שייכותו לתוכנו של הזמן בתורה⁷, בפרשת השבוע⁸, כדלקמן.

ב. הלימוד וההוראה ממאורע זה הוא בענין כללי ועיקרי בעבודתם של בני"י ("מעשינו ועבודתינו כל זמן משך הגלות"⁹) - "להביא לימות המשיח"¹⁰:

(4) פסחים קו, סע"א.

(5) כמודגש גם בסיום וחותם שירו של יום ב"לכו נרננה הקטן" ("היום יום" כ"ג כסלו. ובכ"מ).

(6) גיטין י"ד, ב. וש"נ.

(7) כיון שהתחלת כל הענינים הוא בתורה, כמארז"ל (זח"ב קסא, ריש ע"ב), "קב"ה אסתכל באורייתא וברא עלמא בר נש אשתדל באורייתא ומקיים עלמא", ובפרט בחלק התורה השייך במיוחד לזמן זה, פרשת השבוע.

(8) כתורת רבינו הזקן שצריכים "לחיות עם הזמן", כלומר, לחיות עם תוכנו של הזמן בתורה, בפרשת השבוע ("היום יום" ב' חשון. ובכ"מ).

(9) תניא רפ"ז.

(10) ל' חז"ל - במשנה ספ"ק דברכות.

א. ידועי שכל המאורעות שבעולם הם בהשגחה פרטית, ויש בהם לימוד והוראה בעבודת האדם לקונו, ועאכו"כ בנוגע למאורעות כלליים ועיקריים הקשורים עם מדינות גדולות וחשובות (שבהם נמצא רוב מנין ורוב בנין דבנ"י בזמן הגלות²) בעלי השפעה ומנהיגות כל העולם כולו, שגם הלימוד וההוראה ממאורעות אלו הוא בענין כללי ועיקרי בעבודת האדם לקונו.

ועד"ו בנוגע להמאורעות דימים אלה:

לכל לראש - המאורע שאירע בערב שבת זה³, שבו התאספו והתכנסו יהדיו ראשי מדינות גדולות וחשובות בעולם, ובראשם נשיאי שתי המעצמות הגדולות, והחליטו והכריזו על תקופה חדשה ביחסי מדינות העולם - ביטול מצב של מלחמות בין מדינות העולם, שיתבטא גם בצמצום וביטול כלי נשק, ועד לשלום ואחדות, שיתוף פעולה ועזרה הדדית בין מדינות העולם לטובת האנושות כולה.

וקדם למאורע זה (בהשגחה פרטית)

(1) ראה כש"ט הוספות סקי"ט ואילך. וש"נ.
(2) וכתוצאה מזה נעשית גדולתן וחשיבותן של מדינות אלו - "כידוע שכל אומה ומלכות שישראל יבואו בהם בגלות הן מתעלים . . . ביותר מכל האומות והולכים ומתגדלים בהיות ישראל תחתם" (תו"ח לך לך צב, א. וראה מכילתא בשלח יד, ה).

(3) ששייך ליום השבת, כמארז"ל (ע"ו ג, סע"א, "מי שטרח בערב שבת יאכל בשבת". וראה לקמן הערה 23.

משיחות ש"פ משפטים, ז"ך שבת, מבה"ח אדר א' תשנ"ב. נדפס בסה"ש תשנ"ב ח"ב.

ה"ז סימן ברור על התחלת קיומו של יעוד זה בגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו.

ליתר ביאור:

כיון שנמצאים ב"זמן השיא" (די העכסטע צייט) של ביאת משיח צדקנו, "הנה זה (מלך המשיח) בא"¹⁶, רואים כבר (מעין ו)התחלת פעולתו של מלך המשיח על העמים, "ושפט בין הגוים והוכיח לעמים רבים וכתתו חרבותם לאתים וגו'" - עי"ז שהקב"ה נותן בלב המלכים דאוה"ע (לב מלכים ושרים ביד ה"י¹⁷) להחליט ולהכריז יחדיו ע"ד המעמד ומצב ד"וכתתו חרבותם לאתים".

וזהו הטעם שהחלטה והכרזה זו היתה בזמן זה דוקא - בגלל שייכותו המיוחדת להגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו בפועל ממש.

ג. ויש להוסיף, ששייכותו של המאורע להתחלת פעולתו של משיח צדקנו מודגשת גם בפרטי המאורע - המקום והזמן שבהם היתה החלטת והכרזת ראשי המדינות על המעמד ומצב ד"וכתתו חרבותם לאתים":

המקום שבו אירע מאורע זה (מקום

מהיעודים והגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו בשייכות להנהגת אומות העולם - "וכתתו חרבותם לאתים וחניתותיהם למזמרות לא ישא גוי אל גוי חרב ולא ילמדו עוד מלחמה"¹¹.

ולהוסיף, שענין זה יהי ע"י פעולתו של מלך המשיח עצמו - כמ"ש בהתחלת הפסוקי "ושפט בין הגוים והוכיח לעמים רבים" (השופט הוא מלך המשיח. . . שיהא אדון כל העמים, והוא יוכיח להם ויאמר למי שימצא בו העול ישר המעוות. . . ומפני זה לא תהי' מלחמה בין עם לעם כי הוא ישלים ביניהם, ולא יצטרכו לכלי מלחמה, וכתתו אותם לעשות מהם כלי לעבודת האדמה"¹²), שכן, "באתרית הימים נכון יהי' הר בית ה' גו' ונהרו אליו כל הגוים והלכו עמים רבים ואמרו לכו ונעלה אל הר ה' אל בית אלקי יעקב ויורנו מדרכיו ונלכה באורחותיו כי מציון תצא תורה ודבר ה' מירושלים"¹³, "והמורה הוא מלך המשיח, ועליו נאמר ושפט"¹².

וכיון שבימים אלו מחליטים ומכריזים ראשי מדינות בעולם ע"ד צמצום וביטול כלי נשק וההוספה בהענינים הדרושים לקיום כלכלת המדינה והעולם כולו - תוכן היעוד "וכתתו חרבותם לאתים", שבירת כלי המלחמה לעשות מהם כלים לעבודת האדמה, "ארץ¹⁴ ממנה יצא לחם"¹⁵ -

11 ישע"י ב, ד. מיכה ד, ג.

12 פי' הרד"ק עה"פ.

13 ישע"י שם, ב.ג. מיכה שם, א.ב.

14 איוב כח, ה.

15 ולא רק "לחם" המוכרח לקיומו של

האדם, אלא גם ענינים של תענוג, כפירות האילן - כמודגש בהמשך הכתוב "וחניתותיהם למזמרות", "הכלים שזומרים בהם הגפנים ושאר אילנות" (פי' הרד"ק).

ולהעיר גם מהשייכות ל"ראש השנה לאילן" דמיני' אולינן - שבו מודגשת ההוספה ד"גפן תאנה ורמון גו' זית שמן ודבש" (עניני תענוג) לגבי "חטה ושעורה" (דברים המוכרחים).

16 שה"ש ב, ח ובשהש"ר עה"פ.

17 לשון הרגיל - ע"פ משלי כא, א. וראה

לקו"ש ח"ג ע' 285 הערה 1 ובשוה"ג. וש"נ.

ועוד וג"ז עיקר, הפצת כל עניני טוב וצדק ויושר גם בין אוה"ע ע"י קיום מצוות בני נח²¹, כמודגש ביותר בשנים האחרונות, ככל שהולכים ומתקרבים יותר להזמן דביאת משיח צדקנו, ש"אז אהפוך אל עמים שפה ברורה לקרוא כולם בשם ה' ולעבדו שכם אחד"²².

ובתקופה האחרונה (החל משנת נסים, והמשכה בשנת "נפלאות אראנו" ו"נפלאות בכל") הגיעה פעולה זו לשיא - בפריצת גבולות²³ של המדינה ההיא שבשעתה חרתה על דגלה והכריזה מלחמה בהפצת התורה והיהדות ועד למלחמה באמונה בבורא עולם ומנהיגו (כולל גם המאסר דכ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, ולאח"ז וכתוצאה מזה יציאתו מגבולות המדינה ההיא), ואעפ"כ, נמשכה גם שם הפעילות דשלוחי נשיא דורנו בהפצת התורה והיהדות בחשאי ובמס"נ ממש, עד לתקופה האחרונה שנתבטלה גזירת המלכות ונתאפשר המשך הפעילות דהפצת התורה והיהדות ביתר שאת וביתר עוז, בגלוי ובפירסום, ועד לנפילתו של המשטר הקודם, והקמתו של משטר חדש שהכריז לצדק וליושר ולשלום, על יסוד האמונה בבורא העולם ומנהיגו.

ובהמשך לזה התקיימה בערב שבת זה הפגישה בין מנהיגי החדש של המדינה, ההיא למנהיגי של מדינה זו²³,

מיוחד שבו מיוצגים בקביעות באי"כח המדינות שבעולם כדי להתדבר ביניהם בדרכי נועם ודרכי שלום) - הוא במדינה זו ובעיר זו, המדינה והעיר שבה נמצא "בית רבינו שבבבל"¹⁸, "בית חיינו", בית הכנסת ובית המדרש, בית תורה תפלה וגמ"ח, דכ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, שבחר בו וקבעו להמקום המרכזי שממנו, "תצא תורה", הפצת התורה והמעיינות חוצה בכל קצוי תבל עד ביאת משיח צדקנו (כשיפצו מעיינותיך חוצה¹⁹), שאז יהי גם קיום היעוד, "וכתתו חרבותם לאתים".

והענין בזה:

בבוא נשיא דורנו לחצי כדור התחתון, וקבע מקומו במדינה זו ובעיר זו, התחיל בתוקף ונעשה הכירור והזיכוך דחצי כדור התחתון, שגם בו נמשך הגילוי דמתן-תורה (שהי' בחצי כדור העליון²⁰), ויתירה מזה - אדרבה - שנעשה המקור שממנו נמשך ונתפשט עיקר הפעולה דהפצת התורה והמעיינות חוצה בכל קצוי תבל ממש, ע"י השלוחים ששלח ברחבי העולם (גם לחצי כדור העליון), עד לפנה הכי נדחת שבעולם, כדי להפיץ תורה ויהדות בין כל בני" (כולל ובמיוחד אלו שדרים בין אומות העולם ומדברים בלשונם ומתנהגים בחיצוניות כמותם),

18 מגילה כט, א. וראה בארוכה קונטרס בענין מקדש מעט זה כו' (סה"ש תשנ"ב ח"ב ע' 465 ואילך).

19 אנה"ק דהבעש"ט - כש"ט בתחלתו. ובכ"מ.

20 ראה אג"ק אדמו"ר מהוריי"צ ח"ב ע' תצב ואילך. וש"נ.

21 כפס"ד הרמב"ם (הל' מלכים פ"ה ה"י) ש"צוה משה רבינו מפי הגבורה לכוף את כל באי העולם לקבל מצוות שנצטוו בני נח".

22 צפני" ג, ט. וראה רמב"ם שם ספי"א.

23 ופגישתם נמשכת (וביתר שאת וביתר עוז) גם ביום השבת זה.

וגם הזמן שבו אירע מאורע זה (בתקופה האחרונה עצמה) הוא זמן מסוגל בשייכות להגאולה - מצד כמה ענינים:

(א) מצד ימי השבוע - ערב שבת²⁷, ערב והכנה ל"יום שכולו שבת ומנוחה לחיי העולמים"²⁸, שבו "משבית מוזיקין (כולל גם כלי נשק) מן העולם"²⁹, ויתירה מזה, כיון ש"מוסיפין מחול על הקודש, משל לזאב שהוא טורף מלפניו ומלאחריו"³⁰ (שטורף זמן של חול לזמן קדושת השבת), נעשה כבר בערב שבת המעמד ומצב ד"יום שכולו שבת", "משבית מוזיקין מן העולם".

(ב) מצד ימי החודש - יום כ"ו בחודש, בגימטריא דשם הוי', מלשון

בהשתתפותם של עוד כמה מנהיגי מדינות גדולות בעולם, שבה נתקבלה ההחלטה וההכרזה שתוכנה "וכתתו חרבותם לאתים".

ויש לומר, שבקיומה של פגישה החלטתה והכרזה זו בהעיר של נשיא דורנו כ"ק מו"ח אדמו"ר (שבה נתקבצו מנהיגי המדינות, כולל גם מנהיגי מדינה זו, שהוצרך לבוא מעיר הבירה לעיר זו²⁴), מרומז, שכל זה בא כתוצאה מהפעולות והפצת התורה והיהדות, צדק ויושר, בכל העולם, שנעשו ונעשים ע"י נשיא דורנו, משיח שבדור²⁵, ועד שע"י שלימות העבודה בכהנ"ל בימינו אלה נעשה העולם כולו ראוי ומוכשר להתחלת הפעולה דמלך המשיח, "ושפט בין הגוים והוכיח לעמים רבים וכתתו חרבותם לאתים"²⁶.

ונקבע מקום מושבה בעירו של נשיא דורנו, ועד לבניית הבנין המיוחד (בשנת תשי"א לערך) - שבוה מודגש שהאחדות והשלום בין העמים היא כתוצאה מפעולתו של נשיא דורנו בבידור העולם (ע"י הפצת התורה והיהדות וצדק ויושר בכל העולם), וככל שניתוסף בבידור העולם ע"י נשיא הדור ניתוסף גם בקיומו וביסוסו של הארגון שמטרתו לפעול אחדות ושלום בעולם, ועד לגמר ושלימות בידור העולם בקיום היעוד וכתתו חרבותם לאתים" שהוא היסוד של ארגון זה*.

27) נוסף לכך שכללות הזמן דאלף הששי הוא בדוגמת ערב שבת (ראה רמב"ן ובחיי בראשית ב, ג).
28) תמיד בסופה.
29) תו"כ בחוקותי כו, ו. וראה לקו"ש ח"ו ע' 188 ואילך.
30) מכילתא יתרו כ, ה. וראה לקו"ש חט"ו ע' 231 ואילך.

24) ואף שהטעם הפשוט לזה הוא לפי שהמקום המיוחד שבו מיוצגים בקביעות באי"ת המדינות שבעולם נקבע מלכתחילה במקום שאינו עיר הבירה של מדינה מסויימת, הרי, הטעם האמיתי לקביעת מקום זה בעיר זו דוקא, הוא, להיותה עיר הבירה של "מלכי רבנן" (ראה גיטין סב, סע"א. ועוד), כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו (וראה לקמן הערה 26).

25) ראה סה"ש תשנ"ב ח"ב ע' 70-469 שנשיא הדור הוא המשיח שבדור. ובהדגשה יתירה בכ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו - כמרומז בב' שמותיו: "יוסף" - ע"ש ש"יוסף אדנ"י שנת ידו גו' ואסף נדחי ישראל גו'" (ישע"י יא, יא - יב), ו"יצחק" - ע"ש ש"אז ימלא שחוק פיננו" (תהלים קכו, ב. וראה ברכות לא, א).

26) ולהעיר, שארגון חבר העמים למטרת אחדות ושלום בין העמים הוקם בחצי כדור התחתון לאחרי ובסמיכות לבואו של נשיא דורנו לחצי כדור התחתון (החל מההחלטה שנתקבלה באמצע המלחמה, בשנת תש"ב לערך, ובעיקר בסיומה של המלחמה, בשנת תש"ה לערך),

(* ועד שפוטק זה מתנוסס על גבי כותל הבנין (וראה לקמן הערה 65).

חודש האחד עשר, שהעשירי שבו הוא יום ההילולא (גמר ושלמות העבודה) של כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, ובאחד עשר שבו נעשה המשך וחיודוש הנשיאות שלו ביתר שאת וביתר עוז עד לסיום וגמר כל העבודה של דורנו זה (דור האחרון של הגלות שהוא הוא דור הראשון של הגאולה) במשך מ"ב שנים די"ל שהם כנגד מ"ב המסעות שבמדבר העמים, שאז כבר מוכנים ועומדים להכניסה לארץ בגאולה האמיתית והשלימה (כמדובר בארוכה בהתוועדות שלפנ"ז³⁶) - שגם בהזמן (נוסף על המקום) שבו היתה ההכרזה ע"ד „וכתתו חרבותם לאתים" מודגשת השייכות לפעולתו של נשיא דורנו כ"ק מו"ח אדמו"ר, המשיח שבדור, שעל ידו נעשה קיום היעוד „וכתתו חרבותם לאתים וגו'".

ד. ויש לקשר זה עם פרשת השבוע, פרשת משפטים - „ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם", ומפרש רש"י, „ואלה . . . מוסיף על הראשונים, מה הראשונים מסיני אף אלו מסיני", „לפניהם, ולא לפני גוים, ואפילו ידעת בדין אחד שהם דנין אותו כדיני ישראל אל תביאהו בערכאות שלהם וכו'":

תוכנה של פרשת משפטים הוא - כשמה - דינים שבין אדם לחבירו שחיוכם מובן בשכל האדם, „דברים האמורים בתורה במשפט שאילו לא נאמרו היו כדאי לאומרן"³⁷, ועד כדי כך, ש„אלמלא לא ניתנה תורה היינו

מהוה"³¹, שרומז על המעמד ומצב דלעתיד לבוא שההתהוות ע"י שם הוי' תהי' ניכרת בכל הבריאה כולה, כמ"ש³², „ונגלה כבוד הוי' וראו כל בשר יחדיו כי פי הוי' דיבר", ואין נתינת מקום לענינים בלתי-רצויים (מזיקים וכלי נשק), כמ"ש³³, „לא ירעו ולא ישחיתו גו' כי מלאה הארץ דעה את הוי'".

ומודגש יותר בחיבור שניהם יחדיו - שיום כ"ו בחודש חל ביום הששי בשבוע, שהוא בדוגמת יום ששי דמעשה בראשית, יום ברוא אדה"ר, עיקר ותכלית הבריאה כולה, ועל ידי (ולאחרי³⁴) חידוש התהוותו (בכל יום ששי) נעשה חידוש התהוות הבריאה כולה³⁵, ובפרט כשיום הששי בשבוע חל ביום כ"ו בחודש, הגימטריא דשם הוי', מלשון מהוה, מודגש עוד יותר חידוש התהוות הבריאה כולה.

ג) ועוד וגו' עיקר - מצד הקשר והשייכות דזמן זה לנשיא דורנו - להיותו ערב שבת האחרון בחודש שבט,

(31) חז"ג רנ, סע"ב. פרדס ש"א פ"ט. תניא שעהיוה"א רפ"ד. ובכ"מ.

(32) ישע"י מ, ה.

(33) שם יא, ט.

(34) אף שבששת ימי בראשית נבראו תחילה כל שאר הנבראים ולאח"ז נברא האדם - כי, בפעם הראשונה יש טעם מיוחד שבריאית האדם תהי' לאחרי כל הנבראים (עם היותו עיקר תכלית הבריאה) - „כדי שיכנס לסעודה מיד", „שימצא הכל מוכן ויאכל מאשר יחפוץ" (סנהדרין לח, א ובפרש"י), אבל חידוש הבריאה יכול (ובמילא צריך) להיות כסדר מעלתם, שהאדם קודם לכל שאר הנבראים.

(35) ולכן נקבע ראש השנה - „תחלת מעשיך" דכל הבריאה כולה - בא' בתשרי, יום ברוא אדה"ר (ולא בכ"ה באלול שבו נברא העולם).

(36) סה"ש תשנ"ב ח"א ע' 312 ואילך (לעיל ע' 143).

(37) פרש"י אחרי ית, ד.

בגדרי העולם, ובמילא גם בשכל האדם (ועד לשכל דאווה"ע), שדעתו נוטה לדברים שמחוייבים מצד חכמתו של הקב"ה ("מסיני")⁴².

ועפ"ז יש לומר גם הפירוש ד"וואלה . . מוסיף על הראשונים" - שההוספה על הראשונים ("מסיני") היא בכך שה"משפטים" שניתנו "מסיני" נמשכים גם בשכל האדם, שזהו תוכן החידוש דמתן-תורה ("מסיני") שבטלה הגזירה וההפסק שבין עליונים לתחתונים⁴³, שחכמתו של הקב"ה (עליונים) תומשך ותחדור גם בשכל האדם (תחתונים), שגם דעתו (תחתונים מצד עצמם) נוטה לכך (אלא, שביחד עם זה צ"ל נרגש שדעתו נוטה לדברים המתחייבים מצד חכמתו של הקב"ה, "אף אלו מסיני").

וענין זה צריך להיות גם אצל אומות העולם בנוגע לקיום מצוות בני נח - שאף ש"הדעת נוטה להן"⁴⁴, צריך "שיקבל אותן ויעשה אותן מפני שצוה בהן הקב"ה בתורה . . אבל אם עשאו מפני הכרע הדעת . . אינו מחסידי

למדין צניעות מחתול וגזל מממלה"³⁸, ויתירה מזה, שחיובם מובן (לא רק בשכלם של בני", "עם חכם ונבון"³⁹, אלא) גם בשכלם של אומות העולם, ועד שיתכן שבכמה דינים דנין אומות העולם כדיני ישראל.

וי"ל שלכן נאמר בהתחלת ופתיחת הפרשה "ואלה המשפטים", "אף אלו מסיני" - שגם המשפטים שחיובם מובן בשכל האדם צריכים לקיימם (לא מפני שהשכל מחייבם, כי אם) מפני ציווי הקב"ה (אלא שרצונו של הקב"ה שציוויים אלה יהיו מובנים גם בשכל האדם), ומשום זה "תשים (גם ה"משפטים") לפניהם" דוקא, "ולא לפני גוים . . (אף) שהם דנין . . כדיני ישראל", כיון שדיניהם הם מצד חיוב השכל, וצ"ל מצד ציווי הקב"ה⁴⁰.

ה. ובעומק יותר:

"ואלה המשפטים", "אף אלו מסיני" - י"ל פירושו, שגם הסיבה להחיוב השכלי ד"משפטים" הוא "מסיני", ולולי נתינתם, "מסיני" לא הי' שכל האדם מחייבם (כמו "הראשונים"). וההסברה בזה - שהחיוב השכלי הוא כתוצאה מזה שבציוויים אלה נתלבש רצונו של הקב"ה (שמצד עצמו הוא למעלה מהחכמה) גם בחכמתו ית' (בתורה), וכיון שהתורה היא "דיפתראות ופינקסאות" שבהם נברא העולם⁴¹, נעשו דברים אלה מחוייבים

38 עירובין ק, ס"ב.

39 ואתחנן ד, ו.

40 ואדרבה: "המביא דיני ישראל לפני גוים מחלל את השם ומייקר את שם האלילים . . זהו עדות לעלוי יראתם" (פרש"י שם).

41 בר"ת בתלתו.

42 ועפ"ז יומתק מ"ש הרמב"ם (בשמונה פרקים שלו (פ"ו) ש"הענינים המפורסמים אצל כל בני האדם שהם רעות . . שאילו לא נכתבו ראויין הם ליכתב . . נפש החשובה לא תתאוה לאחד מאלו הרעות כלל" (ובהם אין לומר "אפשי ומה אעשה שאבי שבשמים גזר עלי", אלא "אי אפשי") - דלכאורה, מהי השייכות ד"אי אפשי" שמצד דעת בני האדם להנהגתם של ישראל ע"פ תורה - אלא, שהשליה שמצד דעת בני האדם אינה אלא מפני שכך מחייבת חכמתו של הקב"ה, תורה, שלכן נעשו דברים אלו מושללים בשכל האדם, ועצ"ע.

43 תנחומא וארא טו. שמו"ר פ"ב, ג. ועוד.

44 רמב"ם הל' מלכים רפ"ט.

מבינים לשון הקודש⁵², ועד שיהי' מובן גם לאומות העולם (שגם הם מחוייבים בשלילת ע"ז ובהאמונה בבורא העולם ומנהיגו), שוהי ההכנה לקיום היעוד „אז אהפוך אל עמים שפה ברורה“⁵³ לקרוא כולם בשם ה' ולעבדו שכם אחד“.

ו. ומה מובן גם בנוגע למאורע הנ"ל - החלטת והכרות מנהיגי אוה"ע ע"ד המעמד ומצב ד„וכתתו חרבותם לאתים“ - בערב שבת פרשת משפטים:

„וכתתו חרבותם לאתים“ הו"ע המובן ומחוייב גם בשכל האדם („משפטים“), שהרי, שכל אנושי מחייב קיומו של העולם ע"פ צדק ויושר, ע"י שלילת מלחמה שמביאה הרס וחורבן, רחמנא ליצולן, ועד שיביא לשבירת כלי המלחמה („וכתתו חרבותם“) והפיכתם לכלים שמביאים תועלת לישובו של עולם („אתים“).

ואעפ"כ, במשך כל הדורות התנהלו ריבוי מלחמות בין אומות העולם שגרמו הרס וחורבן בעולם - בניגוד להמתחייב בשכל האנושי!

ועכצ"ל, שהסיבה האמיתית לכך שבתקופה האחרונה ניכרת השאיפה לגמר ולסיום תקופת המלחמות בעולם,

(52) וגם לא לשון אידיש („זשארגאן“) שהוא הממוצע בין לשון הקודש ללשונות אוה"ע, ע"ד לשון ארמי (ראה לקו"ש חכ"א ע' 446 ואילך. וש"נ).

(53) בלשון הקודש (מפרשים עה"פ). וראה אוה"ת (כרך ז') סוף פרשתנו (בסיום ביאור הענין דלבנים): „ואפ"ל שוהו מ"ש אז אהפוך אל עמים שפה ברורה שיהי' אצל כולם לה"ק ולא יצטרך לבחי' לבניה . . לע"ל יהי' הכל לה"ק שהוא אבנים בריאה בידי שמים“.

אומות העולם ולא⁵⁴ מחכמיהם⁴⁶.

ותכלית השלימות בזה תהי' בימות המשיח - ש„לא יהי' עסק כל העולם (גם אומות העולם) אלא לדעת את ה' בלבד . . שנאמר כי מלאה הארץ דעה את ה'“⁴⁷, היינו, ש„דעה את ה'“ (ידיעת מעשה מרכבה וכיו"ב, עיקר ענינו של „סיני“⁴⁸) נמשכת וחודרת בשכל האדם.

ויש לומר, שענין זה מרומז גם בסיום הפרשה: „ויראו את אלקי ישראל ותחת רגליו כמעשה לבנת הספיר גו' ויחזו את האלקים ויאכלו וישתו“⁴⁹ - שראיית אלקות („סיני“) נמשכת וחודרת בשכל האדם ומתאחדת עמו כמו המזון („ויאכלו וישתו“) שנעשה דם ובשר כבשרו, ע"י לימוד פנימיות התורה באופן של הבנה והשגה („יתפרנסון“⁵⁰) בתורת חסידות חב"ד, כולל גם ע"י התרגום („ויחזו“, תרגום של ראי') שבבעים לשון דאומות העולם (כמרומז ב„לבנת הספיר“, ש„לבנים“ שנעשים בידי אדם רומזים על האותיות של שבעים לשון דאוה"ע⁵¹), כדי שיהי' מובן גם לבנ"י שלעת-עתה אינם

(45) כ"ה „ולא מחכמיהם“ הגירסא הנפוצה, ויש גורסין „אלא מחכמיהם“ (ראה לקו"ש ח"כ ע' 141. וש"נ).

(46) שם ספ"ה.

(47) שם ספי"ב.

(48) ראה ב"ר פ"ג, ב. וש"נ. לקו"ש ח"א ס"ע 149 ואילך.

(49) כד, יו"ד-יא.

(50) תקו"ז ת"ו בסופו. וראה לקו"ש חכ"ד ע' 136 הערה 35. וש"נ.

(51) משא"כ האותיות דלשון הקודש שנקראים „אבנים“ שבריתם בידי שמים (תו"א פרשתנו עז, ג ואילך).

ו"ב, בערכאות שלהם", שיש בהם התוקף ד"דינא דמלכותא דינא" ע"ד המעמד ומצב ד"וכתתו חרבותם לאתים".

ויש לומר, שהדגשת שייכותה של החלטת והכרזה זו להפס"ד "מסיני" מתגלית ביום השבת⁵⁸ [שבו נעשית העלי" דכל עניני ערב שבת (כולל גם המאורע דהכרזת מנהיגי אוה"ע) להקדושה דיום השבת ("יאכל בשבת", באופן ש"טורף מלפניו") - שאז קורין בתורה פרשת משפטים כולה⁵⁹ (בציבור, ובברכה לפני' ולאחרי'), שבה מודגש שגם ה"משפטים" הם "מסיני", ועד"ז בנדוד" שהכרזת מנהיגי אוה"ע ע"ד "וכתתו חרבותם לאתים" ע"פ חיוב שכלם ("משפטים" שדנין גם אוה"ע בערכאות שלהם) היא כתוצאה מפס"ד התורה ("מסיני") ע"ד ביאת משיח צדקנו.

ז. ויש להוסיף בהקשר והשייכות דפרשת משפטים לסיום זמן הגלות והתחלת הגאולה:

בהמשך הפרשיות - (א) שפרשת משפטים באה לאחרי ובסמיכות לפרשת יתרו⁶⁰ שסיומה וחזרתה בדיני המזבח: "למה נסמכה פרשת דינין לפרשת מזבח לומר לך שתשים סנהדרין אצל

והתחלת תקופה חדשה של קיום העולם ע"פ צדק ויושר, שלום ואחדות, כמודגש ביותר בהחלטת והכרזת מנהיגי אוה"ע בערב שבת זה, היא (לא רק מצד חיוב השכל⁵⁴ ("משפטים"), שהרי חיוב השכל הי' גם בכל הדורות שלפנ"ז, אלא גם, ובעיקר) מפני שמתקרבם להזמן שאודותיו הכריזה התורה ("מסיני") "וכתתו חרבותם לאתים"⁵⁵.

ועפ"ז יש לומר, שהחלטת והכרזת מנהיגי אוה"ע בערב שבת פרשת משפטים ע"ד המעמד ומצב ד"וכתתו חרבותם לאתים", היא, כתוצאה מהחלטת והכרזת "מלכי רבנן" ש"הנה זה (מלך המשיח) בא", החל מהפס"ד של כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו שמכבר נשלמו מעשינו ועבודתינו דמשך זמן הגלות ומוכנים כבר לקבלת פני משיח צדקנו, וכן הפס"ד של הרבנים ומורי' הוראה בישראל שהגיע זמן הגאולה, "יעמוד מלך מבית דוד וכו' בחזקת שהוא משיח" ועד להמעמד ומצב ד"הרי זה משיח בודאי"⁵⁶ - פס"ד "מסיני", שנמשך וחדר גם בגדרי העולם, עד כדי כך ש"מנהיגי אוה"ע⁵⁷ מחליטים ומכריזים מדעתם

54) נוסף לכך שגם חיוב שכל האדם הוא כתוצאה מחכמתו של הקב"ה, כנ"ל ס"ה.

55) ומרומו גם בכך שהחלטת והכרזה זו נתקבלה במקום שבו מתנוסס ובכחול הגלוי דהבנין הפסוק "וכתתו חרבותם לאתים" - שבו מודגש שהחלטת והכרזה זו (שהיא תכלית ומטרת קיומו של מקום זה) מיוסדת על פסוק בתורה, "מסיני".

56) רמב"ם הל' מלכים ספ"א.

57) ד"אע"ג דאינהו לא חוו מזליהו חוו" (מגילה ג, א).

58) ומרומו גם בקביעותו בימי החודש ביום ו"ך, מלשון "שמן זית ו"ך כתיב למאור", הדגשת ענין האור והגילוי (וראה לקמן ס"א).

59) נוסף על התחלת קריאתה ביום המשיח - לפני המאורע דערב שבת, וביום שני - לפני המאורע דאור ליום הרביעי.

60) שבאה לאחרי פרשת בשלח שסיומה וחזרתה ב"מלחמה לה' בעמלק מדור דור", "לתלתי דריא מדרא דעלמא דין ומדרא דמשיחא ומדרא דעלמא דאתי" (תיב"ע).

שבפרשיות אלו (יתרו ותרומה) הם באופן ד"משפטים", שמחוייבים גם מצד שכל האדם, היינו, שכבר נמשכו וחדרו בגדרי העולם, שהעולם מצד עצמו מכריז שהגיע זמן הגאולה.

ה. ועוד ועיקר - שגם בפרשת משפטים עצמה מרומז הקשר והשייכות לסיום זמן הגלות והתחלת הגאולה - ע"פ המבואר ב"פירושה" (של פרשת משפטים) בתושבע"פ⁶¹:

פרטי הדינים שבפרשת משפטים בהענינים שבין אדם לחבירו נתבארו בתושבע"פ בסדר נזיקין, ש"כולה נזיקין חדא מסכתא היא"⁶², וחלק המסכת הראשונה לשלשה חלקים, והתחיל בבבא קמא וענינה לדבר על נזיקין כגון שור ובור והבער ודין החובל, ואין השופט רשאי להקדים דבר קודם שיסיר ההיזק מבני אדם ומפני זה הקדים אותה בראשונה על שאר הדינים, ואח"כ בבא מציעא וענינה לדבר על הטענות והפקדונות ושכירות ודין השואל והשכיר . . . כמו שעשה הכתוב (בפרשת משפטים) שאחר דיני שור ובור והבער, וכי ינצו אנשים, דיבר על ארבעה שומרים, ואח"כ בבא בתרא, וענינו לדבר בחלוקת הקרקעות והדינים בענין הדירות המשותפות . . . וסידר החלק הזה באחרונה בשביל שכולו קבלה ודברי סברות ולא התבאר מן התורה⁶³.

המקדש⁶⁴ (המזבח)⁶², שבוז מרומז קיום היעוד „ואשיבה שופטיך כבראשונה"⁶³, שיבת הסנהדרין ללשכת הגזית בביהמ"ק השלישי⁶⁴, ועד"ו בהמשך הפרשה (בשיעור דערב שבת) - „להביאך אל המקום אשר הכינתי", „כבר מקומי ניכר כנגדו, וזה א' מן המקראות שמודיעים שביהמ"ק של מעלה מכוון כנגד ביהמ"ק של מטה"⁶⁵, (ב) ומפרשת משפטים באים לפרשת תרומה (ועד שמתחילין לקרותה במנחת שבת פרשת משפטים), שבה נאמר הציווי „ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם"⁶⁶, שקאי על עשיית המשכן, בית ראשון ובית שני, וגם (ובעיקר) ביהמ"ק השלישי⁶⁷, „מקדש אדניי כוננו ידיך"⁶⁸.

וביניהם באה פרשת משפטים - כדי להדגיש שעניני הגאולה (ביהמ"ק השלישי, המזבח והסנהדרין)

61 שעיקרו המזבח - „בית לה' מוכן להיות מקריבים בו הקרבנות" (רמב"ם ריש הל' ביהב"ח). ולהעיר משייכותו ל„בנימין זאב יטרף" (ששייך לשבת ש"טורף מלפניו ומלאחריו) - שביהמ"ק (המזבח) הוא בחלקו של טורף (ובחים נג, ב ואילך), והמזבח (עיקרו של ביהמ"ק) שחוטף הקרבנות נמשל לזאב חוטף (ב"ר פצ"ט, ג), שטורף וחוטף עניני העולם להעלותם לקדושה.

62 פרש"י ריש פרשתנו. ירושלמי מכות פ"ב ה"ו. מכילתא ס"פ יתרו (ובכמה דפוסים - ריש פרשתנו). פרשתנו כא, יד.

63 ישע"י א, כו.

64 לאחר ש„בטבריא עתידין לחזור תחילה ומשם נעתקין למקדש" (רמב"ם הל' סנהדרין פ"ד הי"ב).

65 כג, כ ובפרש"י.

66 כה, ח.

67 ראה רמב"ם ריש הל' ביהב"ח.

68 בשלח טו, יז ובפרש"י. ח"ג רכא, א.

69 כדרשת חז"ל על הפסוק „והתורה והמצוה" שבס"פ משפטים (ברכות ה, א. הקדמת הרמב"ם לספר הי"ד).

70 ב"ק קב, סע"א.

71 הקדמת הרמב"ם לפיהמ"ש (ד"ה והחלק

הששי).

וביאור העניין⁷⁵:

„נזיקין“ - רומז על כללות זמן הגלות (ונחלק לשלש בבות, כנגד שלש גלויות הכלליות⁷⁶), כשישנם בעולם ענינים בלתי-רצויים („נזיקין“), החל מ„ארבעה אבות נזיקין“ ב„בבא קמא“ (הגלות, ועד“ עניני מריבה ומחלוקת „זה אומר אני מצאתי“ וזה אומר אני מצאתי“ . יחלוקין) ב„בבא מציעא“ (הגלות, ועד ל„בבא בתרא“ (סיום וגמר) (הגלות - שהתחלתה ב„השותפין שרצו לעשות מחיצה בחצר“, שמרצון הטוב, ללא הכרח „טעמא דרצו הא לא רצו אין מחייבין“⁷⁷), מתדברים ביניהם ע”ד מניעת היוק רא” אש מרעהו; וסיומה ב„הרוצה שיחכים יעסוק בדיני ממונות . בתורה“⁷⁸, התגברות חכמת התורה („סיני“⁷⁹) באופן שחודרת גם בגדרי העולם („דיני ממונות“, „משפטים“), שעי”ז בטלה ונשללת האפשרות לענינים בלתי-רצויים („נזיקין“) - בסיום וגמר הגלות, שאז מתחילה הגאולה האמיתית והשלימה (גאולה השלישית והמשולשת שמהפכת שלש הגלויות, ועד“ז ביהמ”ק השלישי

ומודגש בדברי הזהר⁷² - „תלת בני דינין תקינו (רבנן) בסדרי מתניתא, חדא קדמיתא בארבע אבות נזיקין השור וכו’, תניינא טלית דאשתכח, תליתאה שותפין ורוא דאבידה . . אורח דקרא נקטו דכתיב⁷³ על כל דבר פשע . על שור על חמור על שה דא בבא קמא, דהכי הוא באינן מלין, על שלמה דא בבא מציעא, על כל אבדה דא בבא תליתא⁷⁴, היינו, שג’ הבבות דנזיקין מרומזים בפסוק „על כל דבר פשע וגו’“ שבפרשת משפטים.

72 ח”ג קצה, א.

73 פרשתנו כב, ח. - ולהעיר, שפסוק זה הוא השירה דואב טורף (פרק שירה פ”ה), שרומז על השירה שמצד ביטול והפיכת הענינים הבלתי-רצויים ע”ז אב טורף דקדושה.

74 בניצוצי אורות שם: „קשה דכל דיני אבידה בבבא מציעא בפרק ב’, א”מ*“ ובהערות אאמור” ולקוטי לוי”צ לח”ג ע’ תא: „פירש כל אבדה על שותפין, והיינו כל הוא יסוד הנק’ כל, והוא דכורא, אבדה הוא מל’ נוקבא, כי אשה נקראת אבדה כדאיתא בריש מס’ קידושין, וכל אבדה הוא חיבור זו”ן, והיינו שותפין, כי חיבור איש ואשה נק’ שותפות, כמא’ שלשה שותפין באדם, אביו ואמו כו’, והיינו ג”כ מה שאמר לעיל תליתאה שותפין ורוא דאבידה, רוא יסוד, כמ”ש במא”א מע’ רו ע”ש, אבדה מל’ -

עיי”ש) בארוכה, ומסיק: „ועתה מסולק קושיית א”מ שבניצוצי זהר“.

75 בבבא לקמן - ראה גם לקו”ש חכ”ו ע’ 150 ואילך.

76 גלות מצרים, הגלות שלאחרי חורבן בית ראשון, והגלות שלאחרי חורבן בית שני.

77 ב, ריש ע”ב.

78 קצה, ב - במשנה.

79 כולל ובמיוחד התגברות גילוי והפצת פנימיות התורה באופן של הבנה והשגה בתורת חסידות חב”ד - כמרומז גם בס”פ משפטים: „ויתחו את האלקים וגו’“, כנ”ל ס”ה.

*) ובניצוצי זהר שם: „הגרא בביאורו לתקו” עשיראה (קמ”ז טע”א) כי להגי’ תנינא טלית דאשתכח ורוא דאבידה, תליתאה שותפין כו’ על שלמה על כל אבדה כו’ דא בבא מציעא“, ומסיק ש”בבא תליתא“, „שותפין“, נרמז בסיום הפסוק „עד האלקים יבוא דבר שניהם“. ולכאורה דוחק גדול להגי’ בדברי הזהר - ובשתיים, שינוי הסדר שבוהר (ושינוי כפול: הן בהתחלת הענין והן בסיומו), והוספת סיום הפסוק שלא נזכר בוהר שלפנינו - בגלל קושיא זו (ובפרט שקושיא זו יש לתרצה ע”פ ביאור אאמור” שבפנים).

חלוקת ארץ ישראל⁸⁷ לעתיד לבוא⁸⁸.

ט. ע"פ האמור לעיל מתחזקת יותר הפליאה והתמיהה, ביחד עם גודל הצער וההבהלה (ועד שמצד גודל הצער אין להאריך בזה ביום השבת) - היתכן שבנ"י נמצאים עדיין בגלות!?!... עד מת!?!...!

היתכן שלאחרי כל הסימנים על בוא הגאולה האמיתית והשלימה תיכף ומיד ממש, עד להמאורע דערב שבת זה שאפילו אוה"ע מכריזים שהגיע הזמן ד, וכתתו חרבותם לאתים" - נמצאים אנו ביום הש"ק זה בחוץ לארץ, במקום להמצא, יחד עם כל בני מכל קצווי תבל, בארצנו הקדושה, בירושלים עיר הקודש ובבית המקדש, מסובים ל"שולחן הערוך ומוכן לאכול לפני האדם"⁸⁹, שעליו ערוכים הלוייתן ושור הבר ויין המשומר!

ועוד ועיקר - שעדיין לא נתקבלה ההודעה והצייווי ונתינת כח ד, ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם" (כפי שקוראים

והמשולש שכולל המשכן, בית ראשון ובית שני, ומהפך חורבנם לבנין ומשוכלל).

ולהוסיף, שבמסכת בבא בתרא (סיום וגמר הגלות) מרומזת גם הגאולה האמיתית והשלימה⁸⁰ ע"י משיח צדקנו⁸¹ - בהסוגיא הידועה⁸² שבה נתבארו כו"כ מהיעודים דלעתיד לבוא, ומהם: „עתיד הקב"ה לעשות סעודה לצדיקים מבשרו של לוייתן“, „עתיד הקב"ה לעשות סוכה לצדיקים מעורו של לוייתן“, „ושמתי כדכד שמשותין⁸³ (באבנים של חומות ירושלים) . . חד אמר שהם וחד אמר ישפה, אמר להו הקב"ה להוי כדין וכדין“, „עתיד הקב"ה להגבי' את ירושלים ג' פרסאות למעלה, שנאמר⁸⁴ וראמה וישבה תחתי' . . ושמא תאמר יש צער לעלות, ת"ל מי⁸⁵ אלה כעב תעופינה וכיונים אל ארובותיהם“, וכן הסוגיא⁸⁶ אודות

(80) נוסף על קירוב הגאולה ע"י מצות הצדקה, כדלקמן ס"ו.

(81) להעיר שבמסכת ב"ב (עה, ב) נתבאר ש, „משיח" נקרא על שמו של הקב"ה, „דכתיב (ירמי' כג, ו) וזה שמו אשר יקראו ה' צדקנו" .*

(82) עד, סע"ב ואילך.

(83) ישע"י נד, יב.

(84) זכרי' יד, יו"ד.

(85) ישע"י ס, ת.

(86) קכב, א.

(* נוסף לכך ש.עתידין צדיקים שנקראין על שמו של הקב"ה (שס).

(* *) להעיר מזח"ב לח, א: „מאן פני האדון ה' (כמ"ש גם בפרשתנו כג, יז) דא רשב"י" (וראה הנסמן בנצו"ז שס). ו"ל שהחידוש ברשב"י לגבי שאר צדיקים הוא מפני ש.הי' מאיר בו . . מבחי' הארת אורו של משיח" (סידור עם דא"ח) שער הל"ג בעומר שז, ב).

(87) ולהעיר שגם לאחרי חלוקתה לשבטים שייכת ארץ ישראל כולה לכלל ישראל - ע"ד ובדוגמת „השותפין שרצו לעשות מחיצה כו", שגם עשיית המחיצה היא באופן ד, „שותפין".

(88) ועד"ז בפרשת משפטים (בשיעור דיום הש"ק) בנוגע לגבולות הארץ - „ושתי את גבולך מים סוף ועד ים פלשתים וממדבר עד הנהר", „פרת" (כג, לא ובפרש"י), כפי שהובטח לאברהם אבינו* ברית בין הבררים (לך לך טו, יח"כא).

(89) פרש"י ריש פרשתנו.

(* ולהעיר מבבא בתרא ק, א: „הלך בה לארכה ולרחבה קנה מקום הילוכו . . דכתיב קום התהלך בארץ לארכה ולרחבה כי לך אתנה . . כדי שיהא נוח לכבוש לפני בניו".

כסף תלוה את עמי את העניי⁹⁶, „גדולה גמילות חסדים יותר מן הצדקה“⁹⁷, וכמבואר גם בהסוגיא בבבא בתרא⁹⁸ („פירושה“ של פרשת משפטים בתושבע“פ) פרטי הענינים דמצות צדקה, ומהעיקר, „גדולה“ צדקה שמקרבת את הגאולה, שנאמר¹⁰⁰ כה אמר ה' שמרו משפט ועשו צדקה כי קרובה ישועתי לבוא וצדקתי להגלות“¹⁰¹.

[ומתחיל בהענין שהזמן גרמא - כנהוג בכל שנה שבמוצאי שבת קודש לסדר אם כסף תלוה גו', נערכת מלוה מלכה לטובת קרן גמילות חסדים. וכיון ש„מפקחין על צרכי ציבור בשבת“¹⁰², כדאי ונכון שמנהל הגמ"ח יעלה¹⁰³ ויכריז על המלוה מלכה, ובודאי תערך ברוב פאר והדר, ו„ברוב עם הדרת

בתורה במנחה) בנוגע לבנין ביהמ"ק השלישי!

י. ומה מובן גודל הצורך וההכרח להוסיף ביתר שאת וביתר עוז בהענינים שמקרבים ומזרזים ומביאים בפועל ממש את הגאולה תיכף ומיד ממש.

ולכל לראש - בהענין המודגש בפרשת משפטים:

„משפטים“ - פרטי הדינים בין אדם לחבירו מתוך שלום⁹⁰ (ופשיטא שלילת הפכו, ביטול סיבת הגלות האחרון⁹¹), שעי"ז באה הגאולה, כמאחז"ל⁹² במעלת המשפט ש„בו ציון ונבנית, שנאמר⁹³ ציון במשפט תפדה“, וכן צדקה („ושבי" בצדקה“⁹³) וגמילות חסדים⁹⁴, כמפורש בפרשתנו⁹⁵ „אם

96 להעיר מהשייכות לשיעורי הרמב"ם דערב שבת ויום השבת - הלכות מתנות עניים. ולהעיר גם מסיום ותותם שיעור תניא דיום הש"ק ב„עבודת הצדקה“.

97 סוכה מט, ב.

98 ת, א ואילך.

99 יו"ד, א.

100 ישעי' גו, א.

101 ויומתק יותר - שמאמר הזהר שג' הבבות מרומזים בפסוק „על כל דבר פשע וגו'“ (כנ"ל ס"ח), מיוסד על הפסוק „שמרו משפט ועשו צדקה“. וראה לקוטי לוי"צ לזהר שם (ע' תד) - ביאור „השייכות דכל זה להפסוק שמרו משפט ועשו צדקה“.

102 ראה שבת קנ, א.

103 לרמוז על העלי' מן הגלות אל הגאולה, ובלשון חז"ל (ויק"ר פל"ב, ה. וש"נ) „ראובן ושמעון* סלקין“.

90 ראה שמו"ר ריש פרשתנו (פ"ל, א): „באין לידי משפט והם עושין שלום“. ובחידושי הרד"ל שם: „אפשר ר"ל ע"י פשרה, וכמ"ש בסנהדרין (ו, ב) איזהו משפט שלום זה הביצוע“.

91 ראה יומא ט, ב.

92 שמו"ר שם, טו.

93 ישעי' א, כו.

94 כולל גם הפעולה על אוה"ע לעסוק בצדקה*, ובפרט אחרי החלטת מנהיגי המדינות ע"ד הסכון בהוצאות הכספיות לצרכי נשק, אזי נקל יותר לפעול שיוסיפו בפעולות של צדקה, הן בנוגע לאוה"ע, והן בנוגע לבניי*.

95 כב, כד.

(* להעיר מהשקו"ט בחיוב בני נח בצדקה (ראה לקו"ש ח"ה ע' 157 ואילך. וש"נ). ולהעיר גם מהסוגיא בבבא בתרא (יו"ד, ב) בפירוש הפסוק „וחסד לאומים חסאת“, שטיזמה וחזותה בפירושו של ריב"ז: „כשם שהחסאת מכפרת על ישראל כך צדקה מכפרת על אומות העולם“.

(* להעיר מהענין ד„דייק בשמא“ (יומא פג, ב) - שמו של מנהל הגמ"ח שי' (המו"ל).

„ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם“, החל מהמקדש הפרטי שבכאן א”א מישראל (ב”תוכו לא נאמר אלא בתוכם, בתוך כל אחד ואחד”¹¹¹), בלבו פנימה, ובביתו ובחדרו, שנעשה בית תורה תפלה וגמ”ח, כולל ובמיוחד ההשתתפות בבנין והרחבת בתי-כנסיות ובתי-מדרשות באופן ד”ויקחו לי תרומה גו’ זהב וכסף ונחושת”¹¹² (כל י”ג (ט”ו)¹¹³ דברים המנויים בכתוב), שעי”ז ממהרים ומזרזים ופועלים תיכף בנין ביהמ”ק השלישי כפשוטו ממש.

יא. ונתינת-כח מיוחדת בכהנ”ל - בימים אלה:

נוסף על המעלה המיוחדת של חודש שבט, חודש האחד עשר¹¹⁴, באים זה-עתה מיום כ”ה בחודש¹¹⁵, שסימנו „כה תברכו את בני ישראל”¹¹⁶ - ברכת כהנים, „לברך”¹¹⁷ את עמו ישראל באהבה” דוקא¹¹⁸, ועד”ז בנוגע לברכת כהנים שמברך כאו”א מישראל („ואתם תהיו לי ממלכת כהנים”¹¹⁹) בהתחלת

מלך¹⁰⁴, ויתנו כפי נדבת לבם הטהור להקין גמ”ח, ועוד והוא העיקר, שהחלטה על זה תביא תיכף את השכר¹⁰⁵, תביא הגאולה, תיכף ומיד ממש, שאז תערך המלוה מלכה, „סעודתא דוד מלכא משיחא”¹⁰⁶, בהשתתפותו של נשיא דורנו משיח צדקנו בראשנו, בארצנו הקדושה, בירושלים עיר הקודש ובבית המקדש השלישי].

ובלשון התחלת מסכת בבא בתרא: „השותפין שרצו” - שהנהגה והיחס שבין אדם לחבירו היא באופן של שותפין שכל אחד רוצה בטובתו של השותף השני (במכ”ש וק”ו מהחלטת והכרות מנהיגי אוה”ע ע”ד האחדות והשותפות ההדדית ביניהם), ועי”ז „בונים את הכותל . . . גזית” - דיש לומר, שרומז על בנין ביהמ”ק, כהמשך הסוגיא¹⁰⁷, „גזית אבני דמשפיא, דכתיב”¹⁰⁸ כל אלה אבנים יקרות כמדות גזית”, ובהמשך לזה מדובר אודות מעלת בית המקדש השני „בבנין . . . בשנים”, „דכתיב”¹⁰⁹ גדול יהי כבוד הבית הזה האחרון מן הראשון” - שפסוק זה קאי גם (ובעיקר) על ביהמ”ק השלישי, כמבואר בזהר¹¹⁰.

ובהמשך לזה - גם ההוראה מהתחלת פרשת תרומה (שקורין במנחת שבת):

(111) ראה אלשיך עה”פ. של”ה סט, א. ועוד.

(112) כה, ב-ג.

(113) ראה לקו”ש חכ”א ע’ 153, ובהנסמן שם.

(114) וכן המעלה המיוחדת של כללות השנה -

הי’ תהא שנת נפלאות בכל, „בכל מכל כל”, כמארו”ל בבבא בתרא (טו, סע”ב ואילך) שקאי על האבות ש,הטעימן הקב”ה בעוה”ז מעין העוה”ב.”

(115) ולפניו - יום כ”ד (שבהתחלתו היתה

הכרות נשיא מדינה זו), שסימנו „ושמתי כדכד”

(ראה לעיל ס”ח).

(116) נשא ו, כג.

(117) נוסח הברכה לפני נשיאת כפים (סוטה

לט, א).

(118) ראה שו”ע אדה”ז או”ח סקכ”ח סי”ט

(ע”פ חז”ג קמז, ב).

(119) יתרו יט, ו.

(104) משלי יד, כח.

(105) ראה תענית ת, ב. שו”ע או”ח סו”ס

תקעא.

(106) סידור האריז”ל במקומו. ועוד.

(107) ג, סע”א.

(108) מ”א ז, ט.

(109) חגי ב, ט.

(110) ח”א כה, א.

בשם המפורש (משא"כ בזמן הגלות)¹²⁴, וההכנה לזה ע"י עבודתם של בני" (ממלכת כהנים) באופן ד"שויתי הוי' לנגדי תמיד"¹²⁵ גם בזמן הגלות, שע"ז ממהרים ומזרזים ופועלים גילוי שם הוי' בכל העולם (לאחרי וע"י התגלותו בברכת כהנים שבבית המקדש), כשם שאני נכתב כך אני נקרא"¹²⁶.

ולאח"ז יום ז"ך בחודש (יום הש"ק) - "שמן זית זך גו' להעלות נר תמיד"¹²⁷ ב"מנורת זהב טהור גו' מקשה אחת"¹²⁸, שרומז על אחדותם של שבעת הסוגים דנש"¹²⁹ שנמשלו לשבעת קני המנורה¹³⁰.

ולאח"ז יום כ"ח בחודש (יום ראשון) - תוספת "כח", תוקף וחוזק בכל ענינים אלו.

ולאח"ז ערב ר"ח, שהוא הכנה לר"ח - שחידוש הלבנה (בר"ח, לאחרי ההעלם וההסתר בערב ר"ח) מורה על החידוש דבני" (שהם עתידים להתחדש כמותה"¹³¹) בהגאולה האמיתית והשלימה, ובפרט שר"ח חל ביום השלישי שהוכפל בו כי טוב¹³², ומתחיל מהטוב הכי עיקרי דהגאולה, ובפרט

כל יום (לאחרי ברכת התורה) שצריכה להאמר מתוך רגש של אהבת ישראל, וכמודגש גם בכך שבהמשך לזה (ועוד קודם התפלה) אומר כאו"א מישראל, "הריני מקבל עלי מצות עשה של ואהבת לרעך כמוך"¹²⁰ (כמ"ש רבינו הזקן בסידור¹²¹ השובה לכל נפש)¹²². ועוד ועיקר - שברכת כהנים כוללת כל הברכות בתכלית השלימות (הן המעלה דברכה והן המעלה דתפלה¹²³), ובפרט הברכה הכי עיקרית - ברכת הגאולה האמיתית והשלימה תיכף ומיד ממש.

ולאח"ז יום כ"ו בחודש (ערב שבת) - הגימטריא דשם הוי' (כנ"ל ס"ג), שקשור עם קיום מצות "כה תברכו את בני ישראל" ע"י הכהנים בבית המקדש

(120) שער הכוונות בתחלתו. וראה לקו"ש ח"ה ע' 374 ושי"ב.

(121) ולהעיר, שנדפס (מלכתחילה) בכתב רש"י שדומה במקצת לכתב אוה"ע שהוא למטה מכתב מרובע שדומה לכתב אשורי, להדגיש השייכות גם לאלה שנמצאים בדרגא נמוכה שאינם שייכים עדיין לכתב אשורי (ע"ד ובדוגמת התרגום ללשונות דאוה"ע שלמטה מלשון הקודש). ואעפ"כ, בשנים האחרונות נדפס מחדש בכתב מרובע, כשאר עניני תורה שמשדלים להדפיסם באותיות מרובעות דוקא, כדי להקל על הקוראים ולומדים שיהי' ערוך לפניהם (ראה גם ס' השיחות תשמ"ט ח"ב ע' 431).

(122) וכמבואר בפרטיות בתניא פרק "לב" ש"אף הרחוקים מתורת ה' ועבודתו ולכן נקראים בשם בריות בעלמא (אוהב את הבריות) צריך למשכן בחבלי עבותות אהבה", ועד שגם אלו ש"מצוה לשנאותם, מצוה לאהבה ג"כ, ושתייהן הן אמת, שנאה מצד הרע שבהם ואהבה מצד בחי' הטוב הגנוז שבהם כו".

(123) ראה ד"ה כה תברכו תרכ"ו. לקו"ש ח"י ע' 38. ושי"ב.

(124) סוטה לח, א.

(125) תהלים טז, ה. רמ"א או"ח בתחלתו.

(126) פסחים נ, א.

(127) ר"פ תצוה.

(128) תרומה כה, לא-לו.

(129) ובכללות יותר - "עד ירכה עד פרתה" (בהעלותך ח, ד), "ירכה אלו הם מדרגות התחתונות ופרחה הם בחי' עליונות" (לקו"ת בהעלותך לג, ג).

(130) לקו"ת שם כט, ג ואילך. ובכ"מ.

(131) נוסח ברכת קידוש לבנה (סנהדרין

מב, א).

(132) פרש"י בראשית א, ז (מב"ר פ"ד, ו).

ראשון¹⁴², ועד"ו מצינו בכמה ענינים שאדר סתם קאי על אדר ראשון¹⁴³.

ונוסף לזה: אף שבשבת מברכים הכריוו ע"פ תורה (מנהג ישראל תורה היא¹⁴⁴) ש"ראש חודש אדר ראשון ביום השלישי", הרי, כשיבוא משיח צדקנו תיכף ומיד, לפני ר"ח, שאז יחזור לקדש החדשים ע"פ הראי¹⁴⁵, יתכן שיש מקום שסנהדרין ישנו ויקבעו שיהי רק אדר אחד¹⁴⁶ זה, ויהי סמוך לניסן¹⁴⁷ (ויש להאריך בכל זה, ואכ"מ).

(142) מג"א או"ח סתק"פ סק"ח. וראה לקו"ש חט"ז ע' 342. וש"נ.

(143) ראה טווא"ח סתכ"ח. רמ"א שם סתכ"ז. טושו"ע חו"מ סמ"ג סכ"ח.

(144) שו"ע אדה"ז או"ח סו"ט קפ. סתצ"ד סט"ז. וראה לקו"ש חכ"ב ע' 56. וש"נ.

(145) ולהעיר, שיתכן קידוש חדשים ע"פ הראי' ע"י סנהדרין גם לפני ביאת משיח צדקנו - להדעות שאפשר לסמוך ב"ד בזמן הזה (ראה לקו"ש חט"ז ע' 105. וש"נ. וראה גם שיחת ש"פ בראשית תשמ"ה (התוועדות ב)).

(146) ויש לומר, שמרומו גם בכתיבת שמו של החודש "אדר א'" (במקום "ראשון"), שפירושו גם "אדר אחד", כמו "יום אחד", אף דלאחריו בא יום שני וכו' - שבוה מרומות האפשרות שישאר רק אדר אחד (באם סנהדרין יחליטו לשנות שלא תהי' שנה מעוברת).

(147) להעיר, שלדעת הרמב"ם (הל' קידוה"ח פ"ד ה"ב) ש"ב"ד מחשבין ויודעין אם תהי' תקופת ניסן בששה עשר בניסן או אחר זמן זה מעברין אותה השנה. . ואין חוששין לסימן אחר, בהכרח שהשנה תהי' מעוברת כדי שלא תהי' תקופת ניסן לאחר ט"ז ניסן*, משא"כ לדעת הרמ"ה (השגת הרמ"ה שם. וראה כס"מ שם הט"ז)

(* דכיון שבשנה זו התקופה היא בד' ניסן (כמצוין בלוח) - לתקופת שמואל, ולתקופת ר' אדא - שבה מתחשבים בעיבור שנים - קרוב לשבועיים לפני", הרי, אם לא יעברו השנה תהי' התקופה לאחר ט"ז ניסן.

טוב כפול, שכפל¹³³ קשור עם גאולה¹³⁴, ובהדגשה יתירה בראש חודש אדר, "דבריא מזלי"¹³⁵, להיותו "החודש אשר נהפך גו' לשמחה"¹³⁶, השמחה דגאולת פורים, ו"מיסמך גאולה לגאולה", "פורים לפסח"¹³⁷, "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות"¹³⁸ - "מיסמך" גם בשינוי הסדר, שהגאולה האמיתית והשלימה באה לפני גאולת פורים.

יב. ולהוסיף, שאף ש"מיסמך גאולה לגאולה" קאי על אדר שני הסמוך לניסן (משא"כ אדר ראשון שאודותיו הכריוו בברכת החודש), יש לומר, ששייך גם לאדר הסמוך לשבט - כיון: מלשון המשנה¹⁴⁰, "אין בין אדר הראשון לאדר השני אלא קריאת המגילה ומתנות לאביונים", משמע, שבשאר הענינים (ובנדוד, שייכותו להגאולה) שוים הם, ויתירה מזה, כיון שנקרא "אדר (ויתירה מזה) ראשון", מסתבר לומר שהוא "ראשון" גם במעלה וחשיבות, כמודגש בנוגע לשבעה באדר - שקשור עם ביטול גזירת המן, שגפל פור בחודש אדר. . ולא הי' יודע. . (ששבועה באדר נולד" (משה)¹⁴¹ - שעיקר ענינו באדר

(133) כולל גם הכפל דב' הימים דר"ח.

(134) ראה פרד"א פמ"ח. יל"ש ר"פ לך לך.

ד"ה לך לך תרכ"ו. תר"ל. ועוד.

(135) תענית כט, ריש ע"ב.

(136) אסתר ט, כב.

(137) מגילה ו, סע"ב ובפרש"י.

(138) מיכה ז, טו.

(139) הבהא לקמן - ראה גם לקו"ש חכ"ז ע'

367 ואילך, ובהנסמן שם.

(140) מגילה שם.

(141) שם יג, ב.

יג. ויה"ר והוא העיקר - שהגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו תבוא בפועל ממש תיכף ומיד ממש, ובודאי שאין צורך להמתין עד חודש ניסן, וגם לא עד חודש אדר הסמוך לניסן, וגם לא עד חודש אדר הסמוך לשבט, כיון שמשיח צדקנו בא בשבת מברכים חודש אדר ראשון, בסיומו של חודש שבט, וז"ך שבט, ובפרט ביום השבת לאחר חצות, בזמן המנחה וסעודה שלישית, שקשור עם גאולה

שאינ מעברין על התקופה לבדה, כי אם על ב' סימנים.

השלישית וביהמ"ק השלישי. כן תהי' לנו בפועל ממש, ותיכף ומיד ממש, עם כל הפירושים שב"מיד" [כולל גם הר"ת דכללות הדורות משה ישראל (הבעש"ט) דוד (מלכא משיחא)¹⁴⁸], וכל הפירושים שב"ממש", ולכל לראש מיד ממש כפשוטו, ממש ממש ממש.

(148) ובפרטיות יותר בנוגע לדורנו זה - שבר"ת ד"מיד" נרמזים ג' התקופות השייכות לכ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו (ראה סה"ש תשנ"ב ח"א ע' 66-265 (לעיל ע' 49-50), ועל סדר הקירבה אלינו - משיח (מנחם שמו), יוסף יצחק, דובער (שמו השני של כ"ק אדנ"ע).

הוספה

בשורת הגאולה

מז.

דער מינוי פון דוד מלכא משיחא איז דאָך שוין געווען, כמ"ש¹ "מצאתי דוד עבדי בשמן קדשי משחתיו", עס דאַרף נאָר זיין קבלת מלכותו ע"י העם און די התקשרות צווישן דעם מלך מיט דעם עם בשלימות הגילוי – בגאולה האמיתית והשלימה.

(משיחות ש"פ משפטים, פ' שקלים, מבה"ח אדר תנש"א)

(1) תהלים פט, כא.

המינוי דוד מלכא משיחא הרי כבר הי', כמ"ש¹ "מצאתי דוד עבדי בשמן קדשי משחתיו", צריכה רק להיות קבלת מלכותו ע"י העם וההתקשרות בין המלך והעם בשלימות הגילוי – בגאולה האמיתית והשלימה.

פז.

חלקים משיחות ש"פ משפטים, ז"ך שבט, מבה"ח אדר א'
ה'תשנ"ב - נדפסו לעיל, ע' 3 ואילך.

לעילוי נשמת

הרה"ח הו"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ וכו' התמים

ר' מנחם מענדל ב"ר זאב ע"ה

בוימגארטן

זכה להיות שליח מיוחד

מכ"ק אדמו"ר הריי"ץ נ"ע לאירופה

הי' מקושר לרבותינו הקדושים נ"ע וגוייס לשליחותו של כ"ק אדמו"ר מנחם מענדל נשיא דורנו מלך המשיח בשכונת כאן צוה ה' את הברכה

הי' שו"ב מומחה

ביתו הי' פתוח לכל הנצרכים במסירות ובאהבה ועי"ז זכה לקרב הרבה מהם לתומ"צ ולקרבתם לכ"ק נשיא דורנו ורבים השיב מעון

זכה והשאיר דור ישרים יבורך הולכים בדרך התורה והמצוה ודרכי החסידות ומקושרים לכ"ק נשיא דורנו וכמה מהם שלוחי המלך

נפטר בש"ט עש"ק ג' אדר ראשון ה'תשע"ט

ת. נ. צ. ב. ה.

(מנוסח המצבה)

*

נדפס ע"י משפחתו שיחיו

היי שותף בהפצת עניני "משיח וגאולה"!!!

להקדשות ולפרטים נוספים:

טל.: 753-6844 (718) או 934-7095 (323)

אימייל: info@torah4blind.org

Be A Partner

In Spreading *Inyonei Moshiach U'geula!!!*

To Dedicate This Publication

In Honor Of Your Family Or A Loved One

For More Info. Call:

(718) 753-6844 or (323) 934-7095

or email: info@torah4blind.org

For this and other books on Moshiach & Geulah, go to:

<http://www.torah4blind.org>

TO DEDICATE AN ISSUE IN HONOR OF A LOVED ONE, CALL (323) 934-7095